

Podria ser el cas més important d'espionatge industrial

Un mal tràngol per a l'heroi d'Amorebieta

José Ignacio López de Arriortúa ha estat lloat com l'executiu més brillant dels darrers temps per les seves teories i per la seva eficàcia. Però les recents acusacions d'espionatge poden fer-lo caure fins al fons.

Superlópez, l'inquisidor, el que no perdona, el sense escrúpols, el gran mutilador, el guru, el visionari, el mesies, el conqueridor, l'huracà i l'estrangulador de Rüsselsheim, són alguns dels sobrenoms que col·lecciona José Ignacio López de Arriortúa. Possiblement és l'executiu que en té més i de procedència més diversa. Cap d'aquests sobrenoms és arbitrari, López de Arriortúa se'ls ha guanyat a pols en els seus 27 anys a la indústria de l'automòbil. El seu carisma, les seves teories i la seva eficàcia li han valgut la fama, però estar dalt de tot també li ha portat problemes. La disputa del març d'enguany entre General Motors i Volkswagen per tenir-lo en nòmina l'elevà a l'estatus d'executiu més cobejat, tanmateix aquest ascens es podria convertir en caiguda en picat si es demostra que López de Arriortúa ha utilitzat documents molt secrets de General Motors en benefici de Volkswagen, quan abandonà el colós americà per a incorporar-se al consorci del cotxe del poble alemany. El que és inqüestionable és l'accelerada i brillant carrera d'aquest basc de Biscaia.

ASCENS FULGURANT

El 18 de gener de 1941 va néixer José Ignacio (Inaki) López de Arriortúa, al barri d'Etxano d'Amorebieta, a pocs quilòmetres de Bilbao. Als 2 anys ja sabia llegir i als 14 ajudava el seu pare en l'empresa Izar; aquest primer contacte amb les màquines i els treballadors va despertar l'interès empresarial del basc. La fàbrica, però, no era l'únic que interessava l'adolescent Inaki. A més hi havia el futbol, el frontó i sortir amb una colla d'amics entre els quals hi havia Jon Idigoras.

Aviat se'n va anar a estudiar a Bilbao, i el 1966 va aconseguir el doctorat d'Enginyeria Industrial per la Universitat de

la capital de Biscaia. Es forjava un superexecutiu. La primera feina arribà ràpid; i també aviat començà a demostrar les seves aptituds. A la factoria de pneumàtics Firestone va aconseguir reduir despeses i racionalitzar la producció. Fou el temps just per a agafar rodatge i que Opel, filial alemanya de General Motors, s'hi fixés.

El juliol de 1980 López de Arriortúa s'incorporà a la fàbrica d'Opel a Esteruelas, Saragossa, com a cap de planificació. L'any 1986, els bons resultats d'aquesta planta catapultaren l'executiu a director de compres de General Motors (GM) a l'estat espanyol, cosa que l'obligà a traslladar la seva residència a Rüsselsheim, Alemanya, seu europea d'Opel. Dos anys més tard, l'ascens imparable el va situar com a director de compres de la filial europea de GM. Braç a braç amb el director general europeu, John (Jack) Smith, feren realitat l'excepció que confirmava el desastre i la crisi profunda de GM arreu del món. Només de l'única divisió del gegant automobilístic on hi havia hagut beneficis podia sortir-ne el president. I així fou. Smith se'n va anar a Detroit, seu de GM, i s'hi emportà Superlópez. El primer es va convertir en el número 1 de l'empresa, i el basc es conformà amb ser vicepresident i responsable de compres. Tenia les mans lliures per a arribar lluny i s'arriscà. Amb deu mesos d'estada en tingué prou per a engegar un pla de reducció de costos que estalvià a General Motors 2.000 milions de dòlars anuals (240.000 milions de pessetes). Es complia la dita; Superlópez era el nou superheroi dels Estats Units; sobretot perquè era bo per a General Motors. Els seus superpoders: el sistema de *remitjons*. Es tracta d'anar a veure els proveïdors de GM i proposar estratègies per a reduir els costos a canvi d'una disminució similar dels preus en els subministraments.

L'heroi feia baixar les despeses fins a un 20%, una reducció molt considerable si es té en compte que només controlava un 30% de l'estructura de l'empresa. Superlópez feia i feia fer. S'acabaren els acords tancats en camps de golf o restaurants de luxe, va imposar una dieta controlada i va obligar els executius a canviar-se el relotge de mà. Els guerrers de GM estaven en un procés de canvi.

Aviat, però, Amèrica es quedà desempaada i sense superheroi. Els dies 8 i 9 de març d'enguany López de Arriortúa assistia a una reunió d'alts càrrecs a la seu alemanya d'Opel en la qual es presentaren els nous projectes de la firma. En la reunió també es va informar que la planta que López de Arriortúa somniava per a Amorebieta no es podria fer. Kryptonita per a Superlópez. Aquesta desil·lusió fou l'argument que utilitzà per a presentar la seva dimissió l'endemà, dimecres dia 10. El mateix dia de l'abandó va firmar un protocol per a treballar amb Volkswagen (VW) que es va fer públic el dia 11. General Motors, i per extensió els EUA, no podien deixar escapar Superlópez i la contraoferta, a l'altura de l'heroi, no es féu esperar; convertir-se, en la pràctica, en el número 2 de General Motors, el desig de qualsevol executiu americà. Divendres, John Smith s'entrevistà amb López de Arriortúa i el va convèncer perquè es quedés a GM. Però dilluns 15, mentre Superlópez volava cap a Alemanya, Smith, que havia de tranquil·litzar el país, rebia una carta manuscrita que deia: "Ho sento, he canviat d'opinió". Una trucada telefònica el cap de setmana del president de VW, Ferdinand Piëch, n'era la causa. Lex Luthor s'emportava l'heroi.

DE SEGUIDA, A TREBALLAR

Sense perdre temps, l'endemà, dimarts 16, Superlópez era presentat com a nú-

mero 2 de VW en el càrrec de responsable d'optimització de producció i compres creat expressament per a ell. L'executiu dels sobrenoms havia canviat de bàndol i en l'estira i arronsa se n'havien ressentit les accions tant de General Motors com de Volkswagen. El gegant americà estava ferit, i començà a sagnar executius que seguien els passos del seu guru. La justícia alemanya, a instàncies d'Opel, frenà els *head hunters* ('caçadors d'executius') i amenaçà VW amb multes quantioses si no aturava la seducció als executius. Les aigües es calmarren, però GM volia anar molt més lluny, així que, a finals de maig, va acusar López de Arriortúa i el seu equip d'haver-se endut informació vital de l'Opel. El desastre significava que VW posseïa raigs X per veure Opel amb transparència fins el 2003. El combat començà i a les acusacions d'Opel s'hi afegiren les investigacions fetes pel prestigiós setmanari *Der Spiegel*. La revista aportava proves i acusava l'executiu basc d'haver comès el cas més important d'espionatge industrial.

La situació era preocupant per al superexecutiu, però no prou per a anunciar la construcció d'una factoria a Amorebieta, amb la més avançada tecnologia i per a fabricar el cotxe més barat del món. A Barcelona els sindicats es queixaren perquè aquest projecte podria significar el tancament de la planta de la Zona Franca. Tanmateix, el fill pròdig d'Amorebieta volia aconseguir el seu somni.

L'estabilitat va durar poc. Al maig i al

juny els jutjats començaren a collar de veritat Superlópez i el seu equip; també el departament de justícia dels EUA s'apuntà a la croada; fins i tot, i el més important, el 6 de juliol, la fiscalia de Darmstadt trobà quatre paquets amb informació secreta d'Opel en una antiga residència de dos col·laboradors de Super-

basc fossin pocs, a finals de juliol Ferdinand Piëch desestima el projecte d'Amorebieta i el deixa per a temps millors.

López de Arriortúa es troba ara a l'ull de l'huracà provocat per GM i VW, la guerra bruta i el foc creuat d'acusacions és continu. Pels americans de GM, els papers confiscats són secrets vitals, per

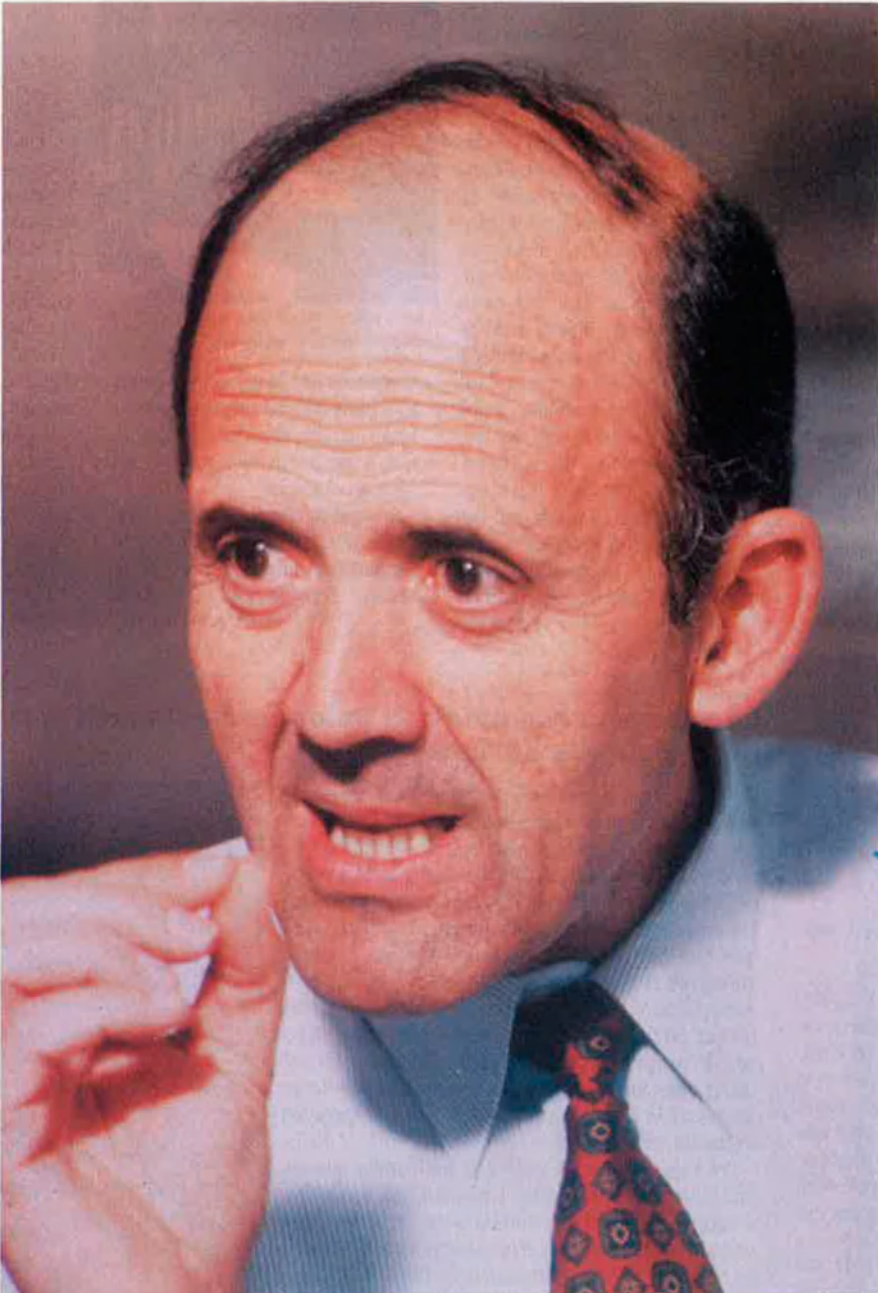
Superlópez es tracta només de llibrets fets per ell per a seminaris i curses, res més. L'executiu d'Amorebieta ha declarat que ell no ha fet mai d'espia ni ha robat i que "a Volkswagen no li interessa gens copiar a GM, perquè és superior".

Però no tot va malament per a VW, aquest juliol s'han registrat uns beneficis de 5.700 milions de pessetes amb perspectives de continuar així. Fins i tot Ferdinand Piëch ja ha avançat que la pèrdua de Superlópez no significaria gaire, ja que el 90% dels plans de reducció de costos ja estan engegats.

Tot i els mal tràngols que està passant, aquest executiu d'aspecte fràgil i insegur, però de temperament agressiu i idees revolucionàries, veu com les acusacions dels jutjats s'endureixen. El ministre d'Economia alemany ha sortit com a mediador per pacificar la guerra entre les dues empreses de l'automòbil, ja que

de moment Alemanya és l'única que perd. Els papers no estan clars del tot i més si es demostra que els bons no són tan angelicals ni els dolents tan malvats. Qui guanyarà?... De moment els japonesos somriuen. *To be continued*. Segur.

Oriol Cortacans

Superlópez es troba al bell mig de la lluita entre dues de les multinacionals automobilístiques més importants del món: General Motors i Volkswagen.

ARXIU

lópez a Alemanya. Un pes massa gran per a la debilitat de les accions de Volkswagen, que a fi de mes havien caigut 6,80 punts. Però Iñaki tenia el suport de la seva nova empresa i el del *The Wall Street Journal*.

Per si els cops encaixats per l'executiu